

دوستو یقسی

دزیکی راستگو

وهرگیرانی:

کاروان مه حمود

به يانییه ک، که خه ریکی خوئاماده کردن بووم تا برۆم بۆ
سه ر شوینی کاره که م، ئه گرافینا (که چیشتلینهر، جلشۆر،
ههروه ها خاوه ن مالیشم بوو له یه ک کاتدا) خۆی کرد
به ژووره که مدا و کاتیگ دهستی کرد به گفتوگو کردن،
له راده به دهر تووشی سه رسوورمانی کردم.

ئهو ئافره تیکی ته و او ساویلکه بوو، به دریزایی ئهو
شه ش ساله ی له گه لما بوو، پۆژانه هه رگیز له دوو یان
سی وشه زیاتری نه دهوت، که ئه ویش وه بیره ئینانه وه ی
من بوو بۆ خوانی ئیواره... هه رچۆنیک بیت، هه رگیز
گویم لینی نه ده بوو.

لەناكاو دەستى بە ئاخوتن كرد و گوتى:

"ئاتوم بۆ لاتان، گەورەم، تا دەربارەى بەكريدانى
ئەو ژوورە بچووكە زيادەو قسەتان لەگەل بكەم."

"كام ژوورە زيادەيە؟"
"يىگومان ئەو ژوورە بچووكەى نزيكى موبەقەكە،
ئەبىت چ ژوورىك لەو زياتر بىت؟"
"بۆچى؟"

"بە شىوہەكى گشتى لەبەر چى خەلك ژوور بەكرى
ئەگرن؟"

'بەلام كى ژوورىكى بچووكى وا بەكرى دەگرىت؟'
"كى بەكرى دەگرىت! بەللىيايىيەو كرىچى! ئەبىت لە
كرىچى زياتر، كىنى تر ھەبىت ژوور بەكرى بگرىت!"
"بەلام دايكەكەى دايكم، ئىرە خۆى ھىندە گوشاد نىيە،
لەم ژوورەدا، تەنانەت جىگەى تەختەخەويكىش بەزەحمەت
دەبىتەو؛ كەسىك چۆن ئەتوانىت لە وەھا شوينىكدا
بژى؟"

"بەلام بۆچى ئەبىت تىيدا بژى! ئەو تەنيا شوينىكى
دەويت، تىيدا بخەويت... ئەو لە نزيك شوينى دانىشتى
پەنجەرەكەو ئەژى."

"كام شوينى دانىشتى پەنجەرەيە؟"

"ئەمە يانى چى؟ كام شوينى دانىشتى پەنجەرە؟ وا

خوت نیشان ددهیت، وهک نهوهی نه زانیت! نهو دانه بهی
 ناو هوله که، نهو له ویدا داده نیشیت و دروومان دهکات،
 یاخود کاریکی دی نه نجام ددهات. به لام له وانه شه له سه ر
 کورسیه ک دانیشیت: نهو کورسیی خوی هیه... هه روه ها
 میزیکیش و هه ندی که لوپه لی تریشی هیه."
 "به لام نهو که سه کینه؟"

"پیاویکی باشه، پیاویکی ژیر و دنیا دیده هیه. خواردنی
 بز ناماده دهکم، ته نها سنی روبلی زیوی لی وهرده گرم
 بز هر مانگینک، له به رامبه ر خواردن و شوینی
 هه وانه ده که ی..."

له کوتاییدا، پاش هه ولینکی زور، نهوهم بز دهر که وتبوو،
 که پیاویکی ته مه ندار قسه ی له گه ل نه گرافینا کردبوو، تا
 هه رچونیک بووه. قایل بینت به وهی وهک کرینچیه ک له
 چیشخانه که یدا بینت.

کاتینک نه گرافینا بیرو که یه ک به اتبایاته سه ریه وه،
 ده بوو نهو شته جینه جی بکرایه؛ به پینچه وانه وه، ده مزانی
 ناهیلیت هر وا به ناسووده یی لینی دانیشم، تا نه گات به و
 شته ی خوی مه به ستیتی. لهو دؤخانه ی کاتینک شته کان
 به پینچه وانه ی خواستی نهو برؤشتبا، نهوه ده سته جی
 له جورینک له پیشخواردنه وه روده چوو، ئیجگار غه مبار
 ده بوو، بز ماوهی دوو یان سنی هه فته ش به رده وام
 به م شینوده ده مایه وه. لهو ماوه یی وای لی ده هات،

خواردنه که هه میسه بڼگه نې ده کرد، جلوبه رگ دیار نه دهما، عه رده که پاک نه ده کرایه وه؛ به کورتی، هه موو شته کان له و ماوه یه دا نه شتوا به سهر یه کا. زور له میژ بوو په یم به راستی نه وه بردبوو، که نه و ئا فرده ته که مدووه بیتوانا بوو له وهی بریاریک بدات، یان دوا بریاری خوی بدات له سهر نه و بیر و کانه ی له خودی بیر کردنه وه کانی خویه وه سهر چاوه ی ده گرت؛ نه گهر کاتیک پرووشی بدایه، به ریکه وت جوړیک بیر و که یان خواستی ده سترگرتن - به سهر - شتیکدا، له و میشکه لاوازه یدا دروست ببووايه، به رگرتن له جیبه جیکردنی نه و بیر و که یه ی یان نه و خواسته ی زور به ساده یی واتای کوشتنی نه و له رووی دهر وونییه وه بڼ ماوه یه ک. به م شتویه بڼ نه وه ی منیش ته نیا میشکی خوم ئاسووده بکه م، ده سته جی به پینشنیاره که ی قایل بووم.

پنم وت:

"نایا نه م که سه هېچ نه بیت پیناسیک، گوزه رنامه یه ک، یان هه رشتیکې تری له م بابه تانه ی هه یه؟"

"نه ی چو ن نییه تی؟ به دلنیا یییه وه هه یه تی. پیاویکی باشی وهک نه و... پیاویکی دنیا دیده ی وهک نه و، گومانی تیدا نییه هه موو نه و شتانه ی پیته، که پیویسته پیی بیت. به لینیشی داوه، مانگی سنی رو بلم بداتن."

سەرله به یانی بۆژی دواتر، کریچیه نوویه له مان له
 کوخته ساده و چوله کهم دەر کهوت؛ به لام دەر کهوتنی
 نهو، هیچ نه بووه مایه ی بیزاریم... به پیچه وانه شه وه،
 به شیوه یه ک له شیوه کان دلخوشی کردم. من زور
 گوشه گیرانه و ژیانیکی سوفیانه نه ژیم. نزیکه ی هیچ
 ناسیاوینکم نییه، زور به که میش له مال دەر ده چم، ده
 سالیک ده بیت ژیانیکی سوفیانه ده ژیم، ته نانه ت به
 شیوه یه کی سروشتی خووشم به و گوشه گیریه وه
 گرتبوو. له گهل نه وه شدا، ده یان پازده سال، یان زیاتر،
 له هه مان ته نهایی له گهل که سیکه وه ک نه کرافینا و له
 هه مان خانووشدا، هه به راستی دیمه نیکی زور دلته نککه ر
 بوو. هه له بهر نه وه، ئاماده بوونی مروفتیکی تر، مروفتیکی
 بی زیان و هیمن له ماله که دا، له ناو وه ها بارودوخیکدا،
 وه ک دیاریه کی به نرخ وایه، که له ئاسمانه وه هاتبیت.

"ئه کرافینا راستی کرد؛ کریچیه که مرویه ک بوو،
 که شتگه لیکه زوری له ژیانی خویدا بینیبوو. له پنی
 گوزه رنامه که یه وه دەر ده کهوت، که نهو سهر بازیکی
 خانه نشینکراوه، له راستیدا، هه زوو که لینی ورد
 بوومه وه، ته نانه ت پیش نه وه ی ته ماشای گوزه رنامه که شی
 بکه م، خۆم په یم به وه برد.

شتیکی تر که هه به سه یرکردن بۆم بوون بۆوه

ئەو ە بوو، دراوسىكەم "ئاستافى ئىفانىچ" سەر بە
باشترین جۇرى سەربازەكان بوو، بۆيە ھەر لە سەرەتاو ە
يەكترمان خۇش ويست، ئا بەم شىۋەيەش ئاشتى و
ئاسوودەيى بژايە ناو ژيانمانەو ە. باشترین شتىش ئەو ە
بوو، كە ئاستافى ئىفانىچ ھەندىك جار چىرۆكگەلى زۆر
خۇشى دەگىزايەو ە، زۆر جار پووداۋەكانى ژيانى خۇى
لە شىۋەى چىرۆكى سەرنجراكتىشدا دەگىزايەو ە.

بە شىۋەيەكى گشتى، بوونى چىرۆكىبژىكى لەم
شىۋەيە، لەم ژيانە جارزكەر و وشكەى مندا، بەپاستى
و ەك گەو ەريكى بەنرخ بوو.

جارىكيان بە ھۆى پووداۋىكەو ە كە پووى دا،
چىرۆكىكى بۆ گىزايەو ە، كە بەپاستى كاريگەرييەكى زۆر
قولى كرده سەر دل و دەروونم.

جارىكيان كە وا پووى دا بەتەنھا خۆم لە مالەو ە بووم،
دواى ئەو ەى ئاستافى و ئەگرافىنا بۆ ھەندىك كارى خۇيان
چووبوونە دەرەو ە، لەناكاو گويم لە دەنگى پىتى يەكىك
بوو خۇى كرده بە مالەكەدا. ھەستم كرده ئەو ە كەسىكى
يىگانە يىت؛ بۆيە گورج لە ژوورەكەم وەدەر كەوتم، خۆم
كرد بە دالانەكەدا و پياۋىكى بەژنكورتىم بەرچاو كەوت،
سەرەپاى ئەو ەى كەشو ەواكەى زۆر سارد بوو، كەچى
جلىكى زۆر تەنكى بەبى پالتۆ لەبەر دابوو.

"چیت دهوینت، براکه م؟"

"نایا فه رمانبه رى میرى، "ئه لکساندرۆف" لیره ئه ژى؟"
"برای گچکه؛ هیچ که سینگ به م ناوه وه لیره ناژى،
پوژیکى خوش."

"به لام ده رگاوانه که پنى وتم لیره ئه ژى!"
به م شینوهیه سه ردانکه ره که وای وت، زۆر به وریایی
به ره و لای ده رگا که ده کشایه وه.
"فهرموون، فهرموون، برا گچکه؛ لیره پوژن!"

ده سته جى پوژى دواى ئه وه، پاش نانى شینوان، له
کاتیکدا ئاستافى ئه و پالتویه ی بۆ هینامه وه که برده بووى
بۆم بدووریته وه، جاریکى تریش گوپیستی ده نگیکى نامۆ
بوومه وه له ناو دالانه که دا. ده رگا که م کرده وه. به لام چى
ببینم! هه مان ئه و پیاوه بوو، که پوژى پینشت هاتبوو،
به هینواشى و له به رچاوى خۆم چاکه ته که مى له سه ر
ره فه که داگرت، کردیه بنبالیه وه و به خشکه یى بۆى
ده ر چوو.

له ته واوى ئه و کاته دا ئه گرافینا له ناو ده رگای موبه قه که
به پینوه وه ستابوو، به ده مى داچه قیو و واقى و پماوه وه
ته ماشای کابرای ده کرد، وا ده ر ده که وت توانای ئه وه ی
نه بوو بیت له شوینی خۆى ببزوینت و پالتۆکه پزگار بکات.

به لام ئاستافى ئيفانيچ به خيرايى شوين دزه كه كهوت،
به لام پاش ماوهيه كى كورت، به هه ناسه بركى و شه كه تى
و دهستى خالييه وه گه رايه وه. دزه كه له چاوترو و كانى كدا
ديار نه ما، وهك نه وهى زهوى قووتى دابيت.

وتم:

"به راستى نه مه شتىكى زور خراپه، ئاستافى ئيفانيچ،
نه وهى باشه پالتويه كى ترم هه يه، نه گينا نه و چه په له هه ر
به يه كجارى ره نه جه روى نه كردم."

به لام ئاستافى، وا ديار بوو نه و پرووداوه زور كارى
تى كرد بىت، كاتيك لى ورد بوو مه وه، هه رچى سه باره ت
به دزييه كه بوو، له بىرم چووه وه. نه يه نه توانى خوى
هيمن بكاته وه. پرووداوه كه زور كارى تى كرد بوو. هه ر
تا و نا تا وىك دهستى له كاره كهى هه لده گرت و سه رله نوئ
دهستى دهكرده وه به باسكردنى نه وهى چون هه موو
شتىك پرووى دا، له چ شوينى كدا پاوه ستابوو، له كاتى كدا
ته نها دوو هه نگاوىك چا كه ته كه م لى وهى دوور بووه و چون
له بهر چاويدا دزراوه، وه ته نانه ت چون دهسته و سان بووه
له وهى دزه كه بگرىت. پاشان دوو باره بىته ننگ ده بووه و
سه رله نوئ دهستى دهكرده وه به كاره كهى، پاش توژىك
نه وه ستا و سه رله نوئ وازى له كاره كهى نه هيتايه وه،
چاوم لى بوو چووه خواره وه بۆ لاي ده رگاوانه كه، تا

پێى بلێت چى پرووى داوه، سه‌رزهنشتى بکات له‌سه‌ر
ئهو‌ه‌ى به‌پێى پێ‌یست ئاگادارى خانووه‌که نابێت، هه‌ر
دزیک بیه‌وێت، ئه‌توانێت به‌ئاسانى هه‌ستیت به‌ کارى
دزیکردن له‌م ماله‌دا. پاشان گه‌پایه‌وه و ده‌ستى کرد به
لۆمه‌کردنى ئه‌گرافیناش. پاشان سه‌رله‌نوێ ده‌ستى به
کاره‌که‌ى ده‌کرده‌وه و له‌ژێر لینه‌وه به‌ ماوه‌یه‌کى درێژ
هه‌ر خه‌ریکی بۆله‌بۆل بوو... چۆن ده‌کریت شتى وا بوو
بدات... "ئهو لینه‌دا بوو... منیش پێک له‌ویدا بووم... له
به‌رچاومدا بوو، هه‌مووى دوو هه‌نگاویک لیمه‌وه دوور
نه‌بوو، که‌چى زۆر به‌ئاسانى توانى چاکه‌ته‌که ببات و
به‌ئاسانى خۆى قوتار بکات له‌ده‌ستم... ئیتىر به‌م شیوه‌یه
هه‌ر به‌رده‌وام بوو له‌م بۆله‌بۆله له‌ژێر لینه‌وه. زۆر
به‌کورتى، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ى ئاستافى ئیقانۆفیچ ده‌یزانى چۆن
هه‌ستیت به‌ راپه‌راندنى هه‌ندیک کار، به‌لام له‌سه‌ر شتى
پروپوچ زۆر ده‌رۆیشت.

ئیواره، له‌ کاتێکدا چاییه‌کم پێشکه‌ش ده‌کرد، پێم وت:
"ئه‌زانى ئاستافى ئیقانۆفیچ، ئهو دزه چاک خۆى
له‌ده‌ستمان قوتار کرد."

خۆى له‌ راستیدا من به‌م قسه‌یه ئه‌مویست وای
لێ بکه‌م، که‌ دووباره چیرۆکی چاکه‌ته‌ دزراوه‌که‌م
بۆ بگێڕێته‌وه. ئه‌م چیرۆکه به‌ هۆى ئه‌وه‌ى که ئه‌ونه

گىرېابوويەو، شىۋەيەكى زۆر پىكەننىئامىزى وەرگرتبوو.
 "بەلى، خۇي قوتار کرد لە دەستمان، گەورەم. بەراستى
 ئەو پووداوە منى زۆر توورپە کرد، ھەرچەندە ئەو ھى
 دزرا، مولكى منىش نەبوو، ھەر لەبەر ئەمەش پىم وایە
 ھىچ شىتیک لەم دنیاىە ھىندەى مروڤى دز چەپەل و ناحەز
 نىيە. ئەوان ئەو شتەنەت لى ئەدزن، كە تۆ بە ئارەقەى
 ناوچاوانت رەنجت لەگەلدا كىشاو ە بۆ بە دەستەینانى...
 كاتىك و وزەيەكى زۆرت بەكار بردوو ە بۆى... چەند
 بوونەو ەرىكى قىزەونە! كە بىرى لى دەكەمەو، ھەست
 بە تەنگەنەفەسى دەكەم، ھەست ئەكەم خەرىكە ئەخنكىم...
 ئۆف! ھەست بە تورەيىيەكى زۆر دەكەم... بەلام پىم بلى،
 گەورەم؛ تۆ وا ەر ناكەويت ھەر بەداخىش بىت بۆ ئەو
 شتەى لە دەستت داو؟"

"بۇ نا، ئاستافى ئىفانىچ؟ مروڤ پىنى خۆشە شتەكانى
 بە دەستى خۇي بسووتىنیت، وەك لەو ھى بەھىلىت دزىك
 بىت و بىاندزىت. بەراستى ئەمە بىزاركەرە، مروڤ توورپە
 دەكات!"

"وايە، راست دەكەيت، ئەمە بەراستى بىزاركەرە،
 شىتىك ھەبىت و لىت بدزن. بەلام لەگەل ئەو ەشدا، دز تا
 دز كەوتوو... بۆ نمونە، گەورەم، جارىكىان من بە ھوى
 پووداويكەو ە دزىكى راستگۆم ناسى."

"چۆن شتى وا دەبىت؟ دزىكى راستگۆ؟ ئاستافى

ئیفانیچ، چۆن دهکړیت دزیک راستگو بیت؟

"بېگومان گه ورهم. قسه که ی به ږیزتان دروسته، دزیک ناتوانیت مرویه کی راستگو بیت. هرگیز شتی وا نه بووه... به لام من ته نیا ویستم بلیم نه و به راستی مرویه کی راستگو بو، یان بلین نه و له ږوانگه ی منه وه وا دهر دهکوت، سه رباری نه وه ی دزیشی کرد. به راستی زور به زه بیم پیندا دهاته وه."

"ناستافی ئیفانیچ، نه توانیت بوم باس بکیت نه مه چۆن ږووی دا؟"

"ږیک دوو سال بهر له ئیستا ږووی دا. له و کاته دا بوو، که من کاری خزمه تکاریم دهکرد، نه و بارونه ی من خزمه تم دهکرد، پینشبینی نه و هم لی کردبوو به و زووانه کوشکه که ی به جی دهیلیت و دږوات بق سهر زه ویوزاره که ی. بویه لیم ږوون بوو، که به و زووانه بیکار دهیم. مه گهر هر خودا بق خوشی بزانیته که ی کاریکی ترم دهست دهکوت ته وه؛ بویه به م شیوه یه ږووی دا، ږوژیک خوم کرد به مه یخانه یه کدا و چاوم به که سینکی ناومید و به دبه خت که وت به ناوی "ئیمیلیان" کاتی خوی بق ماوه یه ک لیره وله وئ خزمه تی کردبوو، به لام به مزی نه وه ی هه میشه سهرخوش بووه و ئالووده بووه به مه یخواردنه وه وه، هر له بهر نه وه له سهر کاره که ی دهر کرابوو. چ بوونه وه ریک ی لینه هاتوو و بیکه لک بوو!

هر چيپه کي به رده ست بکه و تايه، له بهري ده کرد. هه نديک
 جار ته نانهت سهرم له وه سوور دهما و له خوم ده پرسې،
 تو بلني له ژير نه و پالتو شپهيدا کراسيکي له بهر دا بيت:
 هر چيپه کي به رده ست بکه و تايه و ده ستې پي رابگه شتايه،
 نه وه بي يهک و دوو ده ي فروشت و پاره کوشي ددها به
 مه. به لام له گهل نه وه شدا، نه و که سيکي ناژاوه چي
 نه بوو. نوو... نه خير... نه و به راستي که سيکي خوښيرين،
 ريکوپيک، زور ميهره بان و زور خوشه ويست بوو لاي
 هم مووان. هر گيز داواي هيچ شتيکي له هيچکس
 نه ده کرد. بويه نه گهر مروف ويژداني زيندوو بيت...
 ببينيت که سيکي هه ژار بو چورپک مه ي خهريکه گياني
 دهر ده چيت، ئي گوماني تيدا نيهه بي نه وه ي خوشي داواي
 بکات، هه ستې مروقبوونت پالت پتوه دهنيت بوي بکريت.
 نا بهم شتويهه بووين به هاوړي، نه و يش خوي کو
 کرده وه، هه ر وهک چون تووله يهک که خواردني بدهيتي،
 ئيتر نه که ويته کلکه له قن بوت و بو هه رشوينيک برؤيت،
 شوينت ده که ویت، نه و يش وهک تووله يهک بو هه رشوينيک
 برؤشتمايه، شوينتم ده که وت. هه موو نه مانهش ته نها دواي
 يه که م يه کتر ببيننمان پرووي دا.

”به دلنيايييه وه، نه و شه وه له لام مايه وه؛ چوونکه
 گوزره نامه که ي هيچ کيشه يه کي تيدا نه بوو، خوشي
 له که سيکي خراب نه ده چوو. به لام شه وي دواتریش“

ھەر ناچار بووم رېنى پى بىدەم لام بىمىنيتەوہ... بۇرۇ
سىنھەمىش، تەواۋى بۇرۇكە بەپپوۋە لە نزيك پەنجەرەكە
وہستابوو، مالەكەى بەجىن نہهيتشت و بەدلنيايىيەوہ ئەو
شەوہش ھەر مايەوہ. ئى منىش بىرم دەرگىدەوہ و لە
دلى خۇمدا دەموت، 'سەير كە، چۇن ئەم كەسە زۇرى لە
خۇى كىردوۋە و ھاناي بۇ تۇ ھىناوہ. پىويستە لەسەرت
خواردن و خواردنەوہى پىشكەش بىكەيت و لاي خۇت
دالدى بەدەيت. ھەموو ئەو شتەى ئەو پىاۋە ھەژارە
پىويستىەتى، كەسكىكە كە دەرگەدلى لەگەلدا بىكات. ھەر
زۈو بۇم دەر كەوت كە پىشتىرش خۇى كۇ كىرەبۇۋە و
چووبوۋە لاي كەسكىكى تر، ھەر وەك چۇن ئىستا ھاتبوو
بۇ لاي من؛ بەيەكەوہ خواردبوويانەوہ. بەلام ئەو كەسەى
تر بە ھۇى رۈوداۋىكى تەمومژاۋى و پىئازارەوہ گىيانى
سپاردبوو.

"من بىرم دەرگىدەوہ و بىرم دەرگىدەوہ، بە خۇم ئەوت
'چ شتىك پىويستە بىكەم لەگەلدا، تاكوو لە خۇمى دوور
بىخەمەوہ و ئىزنى بىدەم. 'بەراستى ئەمويست لە خۇمى
دوور بىخەمەوہ... بەلام وىژدانم رېنى پى نەدەدام. زۇر
بەزەبىم پىيدا دەھاتەوہ، 'ئەو چ بوونەوہرىكى بەدبەختە،
غەمگىنە. زۇر نەگبەتیشە! ئەو گەمژەيە خۇ بىشمىرىت،
داۋاي ھىچ شتىك لە ھىچ كەسكىك ناكات، تەنھا بەھىمنى
دادەنىشىت و راستەوخۇ لە چاۋانت دەروانىت. بىك

وهك توولهسهگيكي بهئهمهك، كه برّواى تهواوى به
خاوهنهكهى ههيه و به چاوى پرّبهزهبييهوه ئهروانتيه
چاوى خاوهنهكهى. ئا بهم شيوهيه، خواردنهوه ئهتوانيت
پياو له بن بهيتت!

"بۆيه به خۆمم ئهوت، 'باشه، گريمان وا پيشم وت
ئيميليان، ليره بجۆره دهري؛ تو هيچ شتيك، هيچ كاريكت
نييه ليره تا بيكهيت، تو بو لاي كهسيكي ههله هاتووي؛
بهم زووانه هيچ شتيكم نامينيت تاكوو خوشم بيخۆم،
ئيتر چۆن پيت وا ئهبيت خواردنيك ههبيت دهرخواردى
توى بدهم؟' ههولم دهدا بيهينمه پيش چاوى خۆم، كه
دهبيت چى بكات دواى ئهوهى ههموو ئهم شتانهى پى
دهلّيم.

"ئهتوانى ئهو ديمهنه ببينم، كاتيک بو ماوهيهكى
دريژ ليم دهروانيت و دواى ئهوهى گوئيستى ههموو
شتيک دهبيت له من، بى ئهوهى له تهنها وشهيهكيش
تيگهيشتييت؛ له کوتاييدا نازانم ئهو چۆن لهمه تيدهگات،
كه من ئههويت لى، ئههينايه پيش چاوى خۆم،
كه چۆن له شويني دانيشتنى بهردهم پهنجهرهكهوه
ههلهستيت و دواى ئهوهى تيدهگات لهوهى كه وتم،
پرياسكه بچكولهكهى ههلهگريت و ئيستاش هههه لى
لهپيش چاومدايه و ئهبيينم... پرياسكهيهكى چلكن و پر
له كون بوو، چوارگوشهى سوورى تيدا بوو، ههميشه

له گهل خۆیدا هه‌لی ده‌گرت بۆ هه‌رشوینیک برۆشتبا،
له‌به‌ر چ هۆکاریک هه‌لی ده‌گرت، مه‌گه‌ر به‌س خودا بۆ
خۆی بزانیت بۆچی، ئه‌مه‌ینایه‌ پێش چاوی خۆم، که پالتۆ
دراوه‌که‌ی رینکوپینک ئه‌کات، بۆ ئه‌وه‌ی تۆزیک له‌به‌ریدا
رینکوپینکتر ده‌ر که‌وێت و هه‌روه‌ها بۆ شارده‌نه‌وه‌ی ئه‌و
هه‌موو کونه‌شی که له پالتۆکه‌یدا بوو، چونکه ئه‌و
به‌راستی مرو‌فینکی زۆر هه‌ستناسک بوو! ئه‌مه‌ینایه‌ پێش
چاوم، که چۆن ده‌رگا که ده‌کاته‌وه و پاشان فرمیسک له
چاویدا قه‌تیس ده‌میتیت، ئاوێم لێ ئه‌داته‌وه و به‌ چاوی
گریانه‌وه به‌ره‌و ده‌ره‌وه ده‌بروات.

”باشه، ده‌کریت پێ به‌ پیاویک بدریت، تا به‌ته‌واوی
له‌ناو بچیت؟ بۆیه له ناخی دلمه‌وه به‌زه‌ییم پێدا هاته‌وه؛
به‌لام له هه‌مان کاتا بیریشم له‌وه ده‌کرده‌وه و ده‌مگوت،
'باشه ئه‌ی خۆم چی؟ ئایا دۆخی من له دۆخی ئه‌و
خراپتر نییه؟' بۆیه به‌ خۆم وت:

’زۆر باشه، ئیمیلیان، پێناچیت بۆ ماوه‌یه‌کی درێژتر
به‌ میوانی له‌لای من بمینیته‌وه؛ به‌م زووانه‌ خۆشم
ده‌بیت ئێره به‌جێ به‌یلم، ئیتێر به‌م شیوه‌یه‌ جارێکی
دی ناتوانیت من بدۆزیته‌وه. به‌لێ، گه‌وره‌م، بارۆنه‌که‌م
هه‌ر زوو به‌ره‌و زه‌ویوزاره‌که‌ی رۆشت، له‌گه‌ل خۆشیدا
سه‌رجه‌م دانیشتیوانی ماله‌که‌شی برد، ئه‌و پێش ئه‌وه‌ی
بروات، پێی پاگه‌یانده‌بووم که زۆر به‌باشی پازی بووه

له خزمه ته کانم، به وپه ږی خوشحاليه وه دواى نه وهى
نه گه ږيته وه بۇ پايتخت، نه مخاته وه سهر کاره کهى خوم.
بارونه کم چهند پياويکى باش بوو، به لام هر هه مان
سال گيانى سپارد.

"به لى، دواى نه وهى هاوه لى بارونه کم و خيزانه که يم
کرد و به ږيم کردن، که لويه له کانم کو کرده وه و له گهل
نه و بره پاره که مهى پاشه که وتم کردبوو، روستم تا له گهل
نه و پيريزنه بږيم، که پيشتر نه مناسى، سووچى نه و
ژووره م لى به کړى گرت، که خوى بوى خالى کردبووم.
نه و خانم پيره پيشتر وهک دايه ن لای هه نديک مالى
دهوله مند کارى کړبوو، به لام به هوى نه وهى چووبووه
ته مه نه وه، خانه نشينيان کردبوو.

"بويه به خوم وت، 'زورباشه' خودات له گهل ئيميليان،
نهى هاوړيکه م، ئيستا چيدى ناتوانيت بمدوزيته وه...!
به لام بروا نه که يت، گه وره م؟ کاتينک لای ئينواره که له
سهردانى يه کينک له ناسياوه کانم بووم، که بريک پاره م لا
بوو نه بووايه بمدايه ته وه، به لام که گه رامه وه، کى ببينم و
چى ببينم! ئيميليانم بينى! بروام به چاوى خوم نه ده کرد،
به هيمنى له سهر سندوقه که م دانيشتبوو، نه و پرياسکه
چلکنه ش که چوارگوشه سووره کانى تيدا بوو، له ته نيشت
خويه وه دای نابوو. خوى له پالتو هه ژارانه شروله که يدا
پنچابووه وه و چاوه روانى هاتنه وهى من بوو بۇ ماله وه.

بێدهچوو تهواو ههستی به بێزاری و تهنیایی کردبیت، هه
له بهر ئه وه کتیبیکێ وێردخویندنی به قهر له پیریژنه که ی
خاوه نمالم وهر گرتبوو. به لام ئه وه ی مایه ی پیکه نین بوو،
ئه وه بوو، کتیبه که ی هه لاوگیراو گرتبوو به دهستی وه. له
کو تاییدا شاد بوو به گه پانه وه ی من!

”من که ئه وم بینی، ده مم داچه قی و به هه ردوو
دهستی کراوه وه و به سه رسوورمانه وه، به خۆم وت،
'ئاستاڤی، رینگه ی ده ربازبوونت نییه له م کابرایه...! باشه
بۆ هه ر له سه ره تاوه ده رم نه کرد و هه موو شتیک کوتایی
پی به ینم؟ باشه ئه و بیده ماغیه چی بوو، که کردم و وتم
گوزه رنامه ت پتیه، ئیمیلیان؟“

”جا به م شیوه یه که بۆتان ده گیرمه وه، گه وره م، دانیشتم
و بۆ تاوێک دهستم کرد به بیرکردنه وه و تاووتوێکردنی
ئهم ئاریشه یه له میشکی خۆمدا؛ ئه و پرسیاره م له خۆم
کرد: ئایا به راستی ئهم گه مژه یه به و شیوه یه بۆته هۆی
ئه وه ی جیگه به من لێژ بکات؟“

”پاش ئه وه ی به باشی هه لسه نگاندنم بۆ کیشه که کرد،
گه یشتم به و برۆایه ی که له راستیدا هه بوونی ئه و لێره
یه جکار به و شیوه بێزارکه ره ش نییه. بگره بۆ هاوده میش
که سیکێ خراپ نییه.“

”به لی، بێگومان، به خۆم وت: (ئه و ته نها پتووستی
به بریک خواردنه به لام بری ئه و خواردنه چنده، که

ئەو ئەيخوات؟ ھەندىك نان لە بەيانىندا لەگەل تۆزىك پىيازدا، بۇ ئەو ھى تۆزىك تاموچىژ بدات بە خواردنەكە، يان ھەرشىتىكى تر، ئەگەر ھەبوو. بۇ نيوەپوانىش، ھەر بە ھەمان شىۋە ھەندىك نان و پىياز، بۇ ئىۋارەش، پىياز و نان لەگەل ھەندىك مەي لە جۆرى "كەفاس" ئەگەر بەرىكەوت ئىۋارەيەكىش ھەندىك شۆربى كەللەرممان ھەبوو، بەم شىۋەيە ھەردووكمان تا بىنەقاقامان پىر دەكەين لە خواردن و خواردنەو. من خۇم كەسىكى زۆر كەمخۆرم، ئى ئىمىليانىش لەبەر ئەو ھى كەسىكى مەيخۆرە، ئەو ئەگەر خواردنىش بخوات، بە دىنبايىيەو بەرىكى زۆر كەم دەخوات، پەنگە ھەر نەشىخوات، ئەو بەس قۇدگاي ھەبىت، ھىچى ترى ناۋىت. بەلام بە خۇم ئەوت، 'ۋا بىرۋات، خۇي بە مەيخواردنەو لەبن دىتت. بۆيە ئەو بىرۋكەيە خۇي خزانە مەشكەو و بە خۇم وت: 'باشە ئەگەر بەرپرسىارىتى ژيانى ئەم كابرەيە بە جۆرىك لە جۆرەكان لەسەر شانى من بىت و ئىمىليان بەم دۇخەي ئىستايەو بەرىت، ئەو ھەرگىز ناتوانم لە خۇم خۇش بىم، بۆيە پىۋىستە من ھاۋكارى بىكەم. بىرپارم دا لەمەودوا ۋەك باۋكىكى خۇبەخش بىم بۆي. ئەبىت بىخەمەو سەر پىيەكانى خۇي، ئەبىت لەم ئالوودەبوونەي بىزگارى بىكەم، ئەبىت ۋاي لى بىكەم، مەيخواردنەو ۋەلا بىت و خۇي بە شتى بەسوودەو خەرىك بىكات لەبرى مەيخواردنەو.

لە دلى خۇمدا وتم 'تەنيا كەمىك چاۋەرى بىكە، ئىمىلىيان...
دەبىنىت... چۈن پۇج دەكەمەۋە بە بەرتدا دووبارە، وات
لى دەكەم ژيان واتايەكى نوپى ھەبىت لەلات.

"بۇيە وتم پىنى ئەلىم، ' زۆر باشە، ئىمىلىيان. لەگەل
مىن بىمىنەرەۋە، بەلام لەمىرۇ بەدواۋە، پىۋىستە گۈزىرايەلى
فەرمانەكانم بىت!

"بەلى، بىرم كىردەۋە و بە خۇمى وت، ھەندىك كارى
فېر دەكەم، بەلام يەكسەر نا، رېنى ئەدەم سەرەتا ھەندىك
كەيف و شادىي خۇي بىكات، مىنىش ھەول ئەدەم لەو
ماۋەيەدا كە لىزەيە، ئەگەرېم تا بزانم چ كارىك ئاسان و
گۈنجاۋە و لەگەل تواناي راستەقىنەي ئەۋدا يەك دىتەۋە
و لە عۆدەي دىت.

"لەبەر ئەۋە، گەۋرەم، پىۋىستە ئەۋە بزانن، كە پىاۋ
ئەبىت تواناكانى گۈنجاۋ بىت بۇ ئەۋ كارەي دەتانەۋىت
بۇتان ئەنجام بدات... چۈنكە ئەگەر بەپىچەۋانەۋە بىت،
ئەنجامەكەي نەكردنى كارەكە دەبىت، ياخود كارەكە بە
رېنكۈپىكى و بەپىنى ئەۋە ناچىت بەرېۋە، كە تۇ چاۋەروانى
دەكەيت. ھەر لەبەر ئەم ھۇكارە، بە شىۋەيىكى نەپنى
بى ئەۋەي خۇي ئاگادار بىت كە چاۋەدىرىي دەكەم،
دەستم كىرد بە سەرنىجان و لىكۈلىنەۋەيەكى ورد لەسەر
سەرچەم ھەلسۈكەوت و جموجۈولەكانى. بەلام بىروا بىكەن
گەۋرەم، ئەۋ ئىمىلىيانە كەسىكى زۆر بىھىۋاكەر بوۋ! لە

سەرەتادا ھەولم دا بە قسەى نەرم و خوش بېھىنمە ژىر بار. بەم شىئەى مەن ھەر بەردەوام بووم لەگەلدا، بە پىشەكەشكردنى ئامۇڭگارىى بەسوود و وتەى باش. پىم دەوت، گوى بگرە، ئىمىلىيانى ئازىز، پىئوستە تۆزىك بىر لە خۆت بکەيتەو... تۆزىك گرنگى زياتر بە خۆت بدەيت... پىئوستە كارىك بکەيت، دەست لەم تەممەلىيەت ھەلگرە، باشترە تۆزىك خۆت كۆ بکەيتەو، دەستىك بە خۆتدا بھىنە، واز لەم مەىخواردنەو ەى بھىنە. توو خوا تەماشای خۆتت كردوو، شروشىتالت ھاتۆتە دەرى. تەماشای پالتۆ دراوھكەت كردوو، لە بىژنگ نەبىت لە ھىچى دى ناچىت! ئەمە شتىكى باش نىيە، ھاورىكەم، نازانم كەى ھىتەو ھۆشى خۆت و تۆزىك بىر لە خۆت ئەكەيتە و بە خۆتا ئەچىتەو و واز لەم بىسەرەوبەرىيەكەى ئىستات دەھىنەيت. بۆيە پىم وايە ئىتر كاتى ئەو ھاتوو، دەستىك بەسەر بارودۆخى خۆتدا بھىنەيت.

"ئىمىلىيان"ى بەدبەخت سەرى خۆى داخستبوو، بەوردى گوىى لە وردودرشتى قسەكانم گرتبوو بى ئەو ەى چركەى لىو ەىت. ھاورى چارەپەشەكەم كاتىك مەى تەواو كارىگەرىى خۆى لەسەر دادەنا و مەستى دەكرد، چىتر زمانىشى لە گۆ دەكەوت و تاقە وشەىەكىش چىيە، بەجوانى نەىئەتوانى دەرى بېرىت. بۆ نموونە، كاتىك تۆ باسى خەيارت بۆ دەكرد، ئەو لە ەلامدا دەىگوت

فاسزولیا. گویی لی گرتبووم... گویی لی گرتبووم بؤ
ماویه کی دریز، پاشان ناخیکی زور قوولی هه لکیشا...
لیم پرسى:

"بؤچی ناخ هه لده کیشیت، ئیمیلیان؟"

"هیچ نییه، ئاستافی ئیفانیچ، شتیکی هینده گرنگ
نییه، بۆیه خوتان زور نیگه ران مه کهن. ته نها له بهر ئه و
رووداوه، که ئه مرق بینیم، ئاستافی ئیفانیچ، ئه مرق دوو
ئافره ت بوو به شه پریان له سه ر شه قامه که. یه کیک له و
ئافره تانه بی ئه وه ی مه به ستی بیت، سه به ته تووترکه که ی
ئه و ئافره ته ی تری قلب کرده وه، که به سه ر شانیه وه
بوو."

"ئى پاشان چى رووى دا؟"

"پاشان ئه و ئافره ته ی سه به ته تووترکه که ی که وتبووه
خواره وه و تووترکه که ی په رشوبلاو ببۆه وه، به زور پری
کرد به سه به ته تووترکه که ی ژنه که ی تر دا و له ده ستی
هه لپریوان، ئه و نه ک هه ر فری دایه سه ر عه رده که،
به لکوو هه مووشی به پینه کانی فلیقانه وه به سه ر یه کا."
"باشه، ئه مه چ گرنگیه کی هه یه، چ شتیکی تیدا یه؟"

له دلی خۆمدا وتم " ناخخ...! ئیمیلیانی به دبخت،
وا بزانم به هۆی ئه م مه یه نه فره تییه وه ژیری خۆشت
له ده ست داوه!"

دووباره ئيميليان وتیهوه:
 "ههروهه ها نه مړو بارونیکیشم بینى، که دراوینکى
 کاغه زیى لى کهوت له سهر شه قامى (گوروخو... نا... نا...
 پیم وا بیت شه قامى سادوفا بوو...) جووتیارینک نه و دراوه
 کاغه زییه ی بینى، که له بارونه که کهوت، وتى، "بهختى
 خوم،" بهلام له ولاره جووتیارینکى تریش بینبووى، وتى،
 نهخیر، نهوه "بهختى منه!" چونکه من سهره تا چاوم پنى
 کهوت، که لنى کهوت..."

"زور باشه، ئيميليان، ئى، چى پووى دا؟
 "ئى، ئاستافى ئیقانېچ ههردوو جووتیاره که کهوتنه
 سهروگولاکى یه کترى، بوو به شهړینک هه ر مه پرسه...
 بهلام پولیسیک که له و شوینه نزدیک بوو، نهویش ئاگای
 له پرووداوه که بوو، دراوه کاغه زییه که ی هه لگرتوه
 و گه پانديیه وه بو بارونه که، هه پره شى له ههردوو
 جووتیاره که کرد، که راپنچیان دهکات به ره و زیندان، له سهر
 نهوه ی پشوییان دروست کردووه له سهر شه قامه که."
 "زور باشه، بهس پیم نالیت نه مه چ سوودینکى هه یه؟
 نه بیت چ گرنگیه ک یان مه ترسییه ک هه بیت له م باسه دا؟"
 "ئى هیچ شتیکی وه های تیدا نه بوو ئاستافى ئیقانوفیچ...
 بهلام نه و پرووداوه بووه هو ی وه پتکه نینه تانانى خه لکى
 نه و گوزه ره ی شه پره که تیا پووى دا."
 "ناخخ... ئيميليان! باشه خه لک کاریان چیه بهم

شستانه وه؟ تو روحى هه ميشه ييت نه فروشيت له پيناو
دروايكى ئاسنى بينايه خدا. نه زانى ئيميليان، نه مه ويت
شتيكت پى بليم:

"نه ته ويت چ شتيكم پى بليت، ئاستافى ئيفانيچ؟"
"نه مه ويت پيت بليم كه باشتره خوت خهريك بكهيت
به كارىكه وه... به راستى له سهرته وا بكهيت. نه مه بؤ
سه ده مين جاره، كه پيت ده ليم پئويسته هيچ نه بيت
توزيك به زه ييت به خوتدا بيته وه!"
"به لام نه بيت چ كارىك بكه م، ئاستافى ئيفانيچ؟ نازانم
له كويوه ده ست پى بكه م و هيچ كه سيش ئاماده نيه كارم
بداتى."

"ئاخر خوت باشتر ده زانيت خه لك بؤ ئاماده نيه كه
كارت بداتى! هو كاره كه ي پوونه، له بهر ئه وهى جه نابت
هه ميشه سه رخوشيت و خهريكى خواردنه وهيت... ئى
خه لكيش كه سىكى سه رخوش به چ ده ردىكى ئه خوات."

بؤ ساتيك ئيميليان هيچى نه وت، به لام له پى ده ستى
كرده وه به قسه كردن:

"به م بؤنه يه وه، ئاستافى ئيفانو فيچ، شتيكى ترم وه بير
هاته وه، كه هه ر ئه مرق پووى دا؛ ئه مرق "فلاس" خاوه نى

مەيخانەكەيان بانگ كرد بۇ بەرپۈتە بەرپە تېپى پۇلىس.
"بە چ ھۆكاریك بانگیان كرددبوو، ئیمیلیان؟"
"راستیەكەى نازانم، ئاستافى ئیقانیچ بۇ چى بانگیان
كرددبوو، بەلام پېنم وایە پېنویستیان پېنى بوو، بۇیە
بانگیان كرددووه."

لە دلى خۇمدا وتم: ئاخ... هیچ شتىكى باش بوومان
تى ناكات، ئیمیلیان! ئەمە ھەمووی باجى گوناھەكانمانە،
خودا لەسەرى سزامان دەدات!
گەورەم، تۇ پېنم بلنى، باشە مروۇف ئەبیت چى بكات
لەگەل مروۇفكىكى وەك ئیمیلیان؟

با پېنت بلنم گەورەم، ئیمیلیان كەستىكى زور مەكرباز
بوو...! گوینی لى ئەگرتم، گوینی لى ئەگرتم، ھەتا ماندوو
دەبوو، ھەر تېپىنى ئەوہى بگردایە كە خەرىكە وردەورده
توورە دەبم، پالتۇ شېرەكەى ئەیا بە شاننیا و ئەرۇشت لە
دەرەوہ ئەخەوت... تەواوی پۇژەكەى لە دەرەوہ بەسەر
دەبرد و ئەئەگەرپایەوہ بۇ مالەوہ، ھەتا ئەو كاتەى ھەستى
بگردایە توورەبیبەكەم دامركاوەتەوہ... ئنجا دەگەرپایەوہ.
سەر لە ئىوارانىش كە دەگەرپایەوہ، وەك بەگزا دەیەكى
سەرخوش دەگەرپایەوہ بۇ مالەوہ. بەلام لەوہ تینەدەگەیشتم
چۇن مەیی دەست دەكەوت یان لەكویتوہ پارەى دەست

دەكەوت مەي پى بىرىت، مەگەر ھەر خۇدا بى خۇي
بىزىت، چۈنكى بەلنىيىيەۋە مە پارەم نەئەيا پىي، چۈنكى
ئەمزانى گەر پارەي بەدەمى، ئەيدا بە مەي....!

پىم وت:

"باش كۆي بىگرە ئىمىليان، ئىتر پىويستە ۋاز لە
خواردنەۋە بەئىت. كۆيت لىمە؟ پىويستە چىتر مەي
نەخۇيتەۋە ۋ ۋازى لى بەئىت! جارى داھاتوو بەم
سەرخۇشىيە بىگەپىتەۋە، دلىيا بە رىت پى نادەم بىيتە
ژوورەۋە! ئەبىت لەسەر قادرمەكان بىخەويت."

دۋاي ئەمە بۇ ماۋەي دوو پۇژ ئىمىليان لە مال ۋەدەر
نەكەوت. بەلام پۇژى سىيەم، خۇي بۇ نەگىرا ۋ بەدزىيەۋە
پۇشتىۋە دەرەۋە. ماۋەيەكى زۇر چاۋەپىم كىرد، ھەر
نەگەپايەۋە، زۇر چاۋەپىي گەپانەۋەي بووم، كەچى ھەر
نەگەپايەۋە! بە پاشكاۋى دانى پىدا ئەنىم، كە جۇرىك
لە ترس ۋ دلەخورپە داي گىرم؛ سەرەپاي ئەۋەشى كە
خەفەتىكى زۇرم بۇ ئەخوارد. بە خۇم وت: ئەي ھاۋار،
چىم كىرد لەۋ بەدبەختە!

ۋا بىزانم ئەۋ دامامە ترساند، ئەۋ بوونەۋەرە
بەدبەختە ئەبىت بۇ كۆي چوۋبىت، ئىستا لەكۆي بىت؟
خۋاي گەرە. تۇ بلىنى ھىچى لى بەسەر نەھاتىت تا

ئىستى! ئەو شەھەر ئاي بورد و ئەو ھەر نەگە رايەو.
سەرلەبەيىنى كە لە ژوورەكەم وەدەر كەوتىم و خۆم كىر
بە ھۆلەكەدا، تەماشام كىر لەوئى راکشاپو، خەوى لى
كەوتووه و سەرىشى لەسەر پلەي يەكەمى قادىرمەكانى
ھۆلەكە دانابو، خەرىك بوو رەق ھەلدەھات لە سەرما.
"چىت لى بەسەر ھاتووه، ئىمىليان؟ خوا بىتپارىزى!
ئەي لىرەدا چى دەكەيت، بۇ نەھاتوويەتە ژوورەو؟"
ئىمىليان وەلامى دامەو و وتى:

"ئاستافى ئىفانىچ، تۇ چەند بۇژىك لەمەوبەر زۇر
توورە بوويت لىم، بە ھۆي ئەوھى تۆم جاپز كىر، تۆش
پەيمانە دا كە ئەگەر ئەمجارە بە سەرخوشى بگەرپمەو،
ئەيىت لە ھۆلەكە و لەسەر قادىرمەكان بنوم. بۆيە من...
منىش... نەمويرا بىمە ژوورەو... ھەر لەبەر ئەو لىرەدا
لىتى راکشام."

بە دەنگىكى پىر لە توورەيى و لە ھەمان كاتا پىر لە
بەزەيىش، بە ئىمىليانم وت:

"باشترە بچىت كارىك بۇ خۆت پەيدا بگەيت، نەوھە
ئا لىرەدا دانىشىت و بىتسودانە لەم قادىرمانە بىروانىت!
"بەلام چ كارىك، ئاستافى ئىفانۇفچى؟"

که گویم لهم وهلامه ناقولایه ی ئیمیلیان بوو، وهخت
بوو له تووربهیدا شەق بهرم.
پنم وت:

هه ی بهدبهخت، بۆ ههول نادهیت خۆت به شتیکی
بهسوودهوه خهریک بکهیت، هیچ نهبیت خۆت فیری
هونهری دروومان بکه. تهماشایهکی ئه پالتویهی خۆت
بکه، که لهبهرتدایه! نهک هه پڕه له کون، بهلکوو بهکهلکی
ئهوهش نهماوه ئه قادرمانهشی پی گسک بدهیت! هیچ
نهبیت دهرزییهک ههلبگره و توزیک بیدوورهوه، خۆ
هیچ نهبیت توزیک رهنگ ههلههینیتهوه و پرووی ئهوهی
دهبیت بلنی پالتۆم لهبهردایه. هه ی بهدبهخت... هه ی
سهرخۆشی نابوت... تۆ ئهینی له مهیخواردنهوه زیاتر،
هیچ شتیکی تر نازانیت لهم دنیایه!

ئهزانی چی گهوره، خۆزگه لهوئ بوویتایه و ئه
دیمهنهت به چاوی خۆت ببینایه که پرووی دا! پاش
ئهوهی قسهکانم تهواو کرد، چوو دهرزییهکی دروومانی
هینا... من هه ر بۆ خۆشی وام پی وت، بهلام ئه
چارهپهشه بهراستی ترسا و ریک دهرزیی دروومانی
هینا، بۆ ئهوهی پالتاوه شرهکی بدووریتهوه. بۆیه
پالتاوهکهی لهبهری خۆی داکنه و دهرزییهکهشی به
دهستهوه بوو ههولئ ئهوهی ئه دا دهزووهکه بکات به

کونی دهرزییه که دا، دیمه نیکي زور پیکه نیناوی بوو، ئه گهر
 ئه تبینی چون چاوه کانی ورد ورده سوور هه لده گهران و
 دهستیسی وهک شه قشه قه دهله رزی! زور هه ولی ئه وهی
 ئه دا دهزووه که بکات به کونی دهرزییه که دا، ههر بوی
 نه ده چووه ناوه وه، سه ری دهزووه که ی به دم ته ده کرد
 و له ناو په نجه کانیدا هه لی ئه سووراند و لووسی ده کرد و
 هه ولی ده دا بیکات به دهرزییه که دا، به لام ئه و داماو ههر
 سه رکه وتوو نه ده بوو، بوی نه ده کرایه ناوی، هه وله کانی
 هه مووی بینسوود بوون! بویه فرینی دا و له ژیریشه وه
 ته ماشای منی ده کرد.

به ئیمیلیانم وت:

"ئه وه چی ئه کهیت! من هه موو ئه و قسانه م ته نها بو
 خوشی پی وتیت، له بهر ئه وهی که میک تووره بووم لیت.
 ئه گهر بهاتایه خه لک ئه مه یان ببینیایه، ئه وه له شه رمه زاریدا
 ئه مردم! واز له دروومان بهینه؛ خوا له گوناح به دورت
 بکات! پتویست ناکات هیچ کاریک بکهیت، بهس تکایه، واز
 له که وجیتی بهینه، هه روه ها له مرۆش به دواوه له سه ر
 قادرمه کان مه نو، بهم کارهت شه رمه زارم مه که!"

"به لام ده بێت چی بکه م، ئاستافی ئیقانیچ، خوشم
 ئه زانم من هه میشه مه ستم، ئه زانم که لکی کردنی هیچ
 کاریکم نییه! بڕوا بکه بهس به وه ناره حهت ده بم، که بیمه

هوکاری تووره بوون و بیتاقه تیی تو... چونکه به راستی تو
که سیکي به خشنده و دلوقانی.

له پر ليوه شینه لگه راوه کانی که و ته له رزین و له
پرمه ی گریانی دا و فرمیسک به چاوه کانیدا جوگه له ی
به ست و به سهر روومه ته زهرده لگه راوه کانی و ریشه
نه تاشراوه کهیدا هاته خواره وه، فرمیسک له چاوه کانیدا
رانه ده وه ستا، ههر فرمیسکیکی، هه لگری نازاری پیاویکی
تینکشکاو بوو، که ده که و ته سهر زهوی... ئیمیلیانه کهم...
خوایه گیان! کاتیک بهو شیوهیه بینیم، کسپه له جه رگمه وه
هات، نه توت خه نجه ر له دلم ده چه قینن.

"ئاخ، نه ی پیاوی دلناسک؛ من هه رگیز بیر ناکه مه وه!
ئاخر کی بیر له شتی وا ده کاته وه! نه خیر، پینم باشه
به ته واوی وازت لی بهینم، چون ده ته ویت و خوت هه ز
ده کهیت بژی، بهو شیوهیه بژی، که دلخوشت ده کات."

به لی گه ورهم، ئیتر نازانم له مه زیاتر چی ماوه بیلیم!
بروام وایه پتویست ناکات چیرۆکه کهم له مه زیاتر دریز
بکه مه وه، چونکه چیرۆکه که هه مووی قسه ی بینانایه، هیچ
سوودیکی نییه، مرۆف بینهوا ده کات. شته که هی نه وه
نییه پیاو تاقه وشه یه کی تریشی تیا به فیرۆ بدات؛ ههر بو
نمونه، گه ورهم، بروام وایه خودی ئیوهش ئاماده نین
چیرۆکی له م جوړه، دوو قرووشیشی پی بدن، به لام بو

خۆم ئامادەم پارەيەكى زۆر بدەم بە چىرۆككەلىكى لەم
جۆرە.

بىرۈا بىكەن گەورەم، ئەگەر مەن پارەيەكى زۆرم
هەبىۋايە، نەمدەھىشتت ھەرگىز ئەم شتە بىۋو بدات!
گەورەم، ئەزانى چى؟ مەن دوو پانتۆلم ھەبىۋو، كە
قوماشەكەى چوارگۆشەى شىنى تىدا بىۋو... نەفرەتى خوا
لەو پانتۆلانە...

دوو پانتۆلى زۆر ناياب بىۋو... خاۋەنزەۋىيەكى
دەۋلەمەند، كە بە ھۆكارى بازىرگانى ھاتبىۋو بىۋ ئىرە،
داۋاى پانتۆلەكانى لى كىردم. مەنىش پانتۆلەكانم پى دا،
بەلام كاتىك چووم بىۋ ئەۋەى نىرخى پانتۆلەكانم ۋەربىگرم،
پانتۆلەكانى بىۋ گەراندمەۋە، بەۋ بىيانوۋەى پانتۆلەكان
تەسك بىۋون بە بەرى، بۆيە دايەۋە بەسەرما.

بە خۆمم ۋت: ئەم جالانە لە جۆرى پلەيەكن، زۆر
نايابىن! ئەتوانم بىيەم بىۋ بازىرى كۆنەكە ۋ بىۋ ھەريەكىكىيان،
نەزىكەى پىنج پۆلم لى چىنگ بىكەۋىت، ئەگەر بەۋ شىۋەيەش
بۆم نەفرۆشرا، بە مقەست دەيانىرىم ۋ پاشان دوو پانتۆلى
تريان لى دروست دەكەم بىۋ ھەندىك خانەدانى "ست.
پىرسبۆرگ"، ھەروەھا لەۋ سەرەپارچەيەشى كە لە دوو
پانتۆلەكە دەمىنىتەۋە، ھىلەكىكى بىۋ خۆم لى دروست
ئەكەم. پىۋاى ھەزار دەبىت ھەموو شتىك لە بەرچاۋ
بىگىرىت ۋ حساب بىۋ ھەموو شت بىكات!

لهو کاته دا رووی دا، که ئیمیلیان له وپه یری بینزاری
و نارهحه تیدا بوو، رۆژی یه کهم ته ماشام کرد نهی
خواردوه، ههروه ها رۆژی دووهم و سیهه میش به هه مان
شیوه هه نه یخواردوه، زۆر په ست و غه مگین بوو.
به خۆم وت: "رهنگه ئهم هاوړی به دبه ختم یان
له بهر بپاره یییه ناخواته وه، یاخود له کوتاییدا هۆش
خوی هاتوته وه و گوئی له ویزدانی خوی گرتووه و
ویزدانی پنی وتووه چتر به سه! رهنگه بهم شیوه یه
رېنگه ی راستی دۆزیبیته وه!

بهم شیوه یه، گه ورهم، بۆ ئه وهی ئهم چیرۆکه دریزه تان
بۆ کورت بکه مه وه، رېک لهو کاته دا جه ژن هات، منیش
ئهو ئیواره یه بۆ نوێر خویندن پروم کرده که نیسه یه ک.
کاتیک گه رامه وه، ئیمیلیانم بینی وهک به گزاده یه ک به
سه رخۆشی له نزیک په نجه ره که وه لئی دانیش تووه و وهک
داری بی، ته واوی جهسته ی ده له رزی.

له دلی خۆمدا وتم: "ئه ها! که واته هیچ نه گۆراویت،
چۆن بوویت هه ر وایت."

بۆشتم بۆ لای سندوقی که لوپه له کانم، تا ئه و شته
دهر بهینم، که پتو یستم پتی بوو. سه یرم کرد! پانتۆله کانی
تیدا نه ما بوو. ئه ملام دا به یه کا، ئه ولام دا به یه کا، پانتۆل
له هیچ شوینیکدا نه بوو! دوا ی ئه وهی ته واوی ماله کهم
بشکنی، به لام پانتۆل له هیچ جینگه یه ک نه بوو ئه توت

زهوى قوتى داوه! دواچار گه شتم بهو بروايه ي پانتوله كان
ديار نه ماون، به لام چون ديار نه ماون، نازانم! له و كاته را
خه نجهريان لى بدامايه، به خومم نه ده زانى. خيرا چوومه
وينزه ي پيريژنه ي داماو بو سهركونه كردن و لومه كردنى
نهو داماو، له سهر ديارنه مانى پانتوله كان، له كاتيكدا
نيميليانيش لهوى بوو، سهرخوشيه كه ي به لگه بوو
له سهر تاوانباريى نهو، به لام به شنيوه يه ك له شنيوه كان
هيچ گومانى كم لهو نه كرد. چونكه هر به راستى نه قلم
نه يده برى نهو كاريكى لهو جوړه دهره ق به من بكات!

پيريژنى داماو وتى:

"بو خاترى خوا، پياوى به ريز، ئاخر پيم ناليت من
پانتولى پياوانه م بو چييه! ئايا نه توانم له بهرى بكه م؟ من
خوشم چا كه تيكم چند روتيك له موه بهر ديار نه ماوه.
بروا بكه من هيچ شتيك له باره ي نه م پروداوه وه
نازانم."

پيم وت:

"ئايا هيچ كه ستيك هاتووه بو ئيره؟"

پيريژن وتى:

"كهس نه هاتووه، من ته واوى كات له ماله وه بووم.
ته نها هاوپنكه ت نه بيت، كه بو چند ساتيك روښته

دهره وه و پاشان هاته وه و لیره دانیشته! ئه وه خویه تی،
بوچی پرسپاری لی ناکه یت؟“

ئیمیلیان، ئایا به هوی هیچ هۆکاریکه وه نه بووه، یان
به هوی هه رشتیکه وه رووی دابیت، که پانتوله کان له
سندوقه که دا ده ر بکه یت؟ به تاییه تی ئه و دانیه یان، ئه گه ر
بیرت مابیت، که بو خاوه نزه و ییه که م دروست کردبوو؟“

ئیمیلیان وتی:

“نه خیر ئاستافی ئیقانیچ، من دهستم بو نه بردوون.”

به خۆم وت:

“باشه ئه م دوو پانتوله چییان لی هات؟“

سه ره له نوێ دهستم کرده وه به گه ران، به لام بیتسوود
بوو، چونکه نه متوانی بیان دۆزمه وه!

ئیمیلیانیش له شوینه که ی خوی، نزیک په نجه ره که،
دانیشته بوو، گیانی ئه له رزی.

له سه ر چۆک له پیش سندوقه که دا دانیشته بووم، ریک له
به رده م ئه و. له پر چاوم خسته سه ر ئیمیلیان و ته ماشام
ده کرد، له کاتیکدا ئاگای له من نه بوو لینی ده روانم.

به خۆم وت: “خویه تی،” ئه مه هه ر کاری ئیمیلیانه،
له و زیاتر که س ئه م کاره ی نه کردووه. دلم خه ریک بوو

ئاگرى تى بەر دەبوو، پووخسارم سوور ھەلگە رابوو.
رىك لەو كاتەدا ئيمىليان سەرى ھەلبىرى و تەماشاي
كردم، ھەستى كرد گومانم لىنە تى.

وتى:

"نا، ئاستافى ئىفانىچ، من پانتۆلەكانى تۆم نەبردوو.
رەنگە وا بىر بکەيتەو، كە من پانتۆلەكانم بردوو... بەلام
بروا بکە من نەمېردوون."
"باشە ئيمىليان، پىم بلى ئەم پانتۆلانە بۆ كوى چوون،
وا لەپەر ديار نەمان؟"

"نا، ئاستافى ئىفانىچ، من ھەر نەمىنيون..."
"چى دەلىلى ئيمىليان، مەگەر رىي تىدەچىت ئەم
پانتۆلانە ھەرلەخۆيانەو و ن بووبن؟"
"بۆ نا، ئاستافى ئىفانىچ، لەوانەيە..."

دواى ئەو ھى گويم لەم وەلامانەى ئيمىليان بوو، يەك
وشەى تر چىيە بە خەسارم نەدا لەگەلیدا. ھەستامە سەر
پى و سەرى سندوقەكەم گلۆم دا، دواى ئەو، گلۆپەكەم
داگىرساند، دانىشتم و دەستم بە كارکردن كرد. خەرىكى
چاكدردنەو ھى ھىلەكىك بووم بۆ فەرمانبەرىكى مىرى،
كە لە نھۆمى خوار خۆمان، لە بالەخانەكەدا دەژيا. بەلام

به دهو دهیه کی زور ترسناک نیکه ران بووم، زور نه ترسام
 بهم هبله کهش وهک پانتوله کان له پر سه رنگوم بیت و
 به سه کهم بکاته وه به خووری، که بیرم لی ده کرده وه،
 دلم ده کو شرا، سینه م له تووره ییدا خه ریک بوو ئاگری
 تی بهر ده بوو. ئیمیلیان ههستی به و تووره بوونه قووله ی
 ناخم ده کرد.

که وره م، هه می شه به م شیوه ییه، کاتیک پیاو هه ست
 به تاوان نه کات، هه می شه پیشو هخت هه ست به بوودانی
 کاره ساتیکی که وره ده کات، که به سه ریدا دیت، هه ر وهک
 چون بالنده پیشو هخت هه ست به بوودانی زریان ده کات.

له نا کاو ئیمیلیان دهستی پێ کرده وه:

"ئه زانیت، ئاستافی ئیفانیج؟ نه مرق پزیشه که
 هاوسه رگیری له گه ل خیزانی گالیسه که وانه که کرد، که
 ماوه یه کی که م بهر له ئیستا کۆچی دوا ییی کرد..."

ته نها ته ماشایه کی ئیمیلیانم کرد، به لام به شیوه یه کی
 ئاسایی نا، به لکوو به شیوه یه ک، پر له پق و توو په یی، به
 شیوه یه ک، یه کسه ر تیگه شت: چاوم لیتی بوو له شوینی
 خوی هه ستا و پر وشته لای ته خته خه وه که ی و وهک ئه وه ی
 له شتیکی ونبوو بگه ریت، دهستی کرد به گه ران. منیش

سەرنجم ئەدا. بەم شىۋەيە ماۋەيەكى درىژ دەستى بە
پىشكىن كىرد، لەو كاتەشدا كە خەرىكى ئەم پىشكىنە بوو،
لەژىر لىۋەۋە ھەر خەرىكى منجەمنج بوو. بە بەردەۋامى
ئەم قىسانەى دووبارە دەكردەۋە: باشە ئەبىت چىيان لى
ھاتىبىت؟ بە شىۋەيەك ديار نەماون، ۋەك ئەۋەى شەيتان
دزىبنى!

چاۋەرى بووم بزانم بەكوى دەگات؛ چاۋم لى بوو
ئىمىليان كەۋتبوۋە سەر چۆك و ژىر تەختەخەۋەكەى
دەپشكىنى. نەمەتۋانى چىتر لەمە زياتر خۇم رابگرم.

پىم وت:

"سەيرى ئىرە بكة ئىمىليان، كىشەت چىيە؟ بۇ
كەۋتۋىتەتە سەر چۆك و ژىر تەختەخەۋەكە ئەگەرىيت؟"
"بۇ پانتۇلەكان ئەگەرىم لەژىر تەختەخەۋەكە، ئاستافى
ئىقانىچ. رەنگە لەۋىدا بىت، ياخود لە جىگەيەكى تر."

ئەزانى گەۋرەم، بەۋپەرى پەستىيەۋە پىم وت:

"بەلام چ شتىك وات لى دەكات بەم شىۋەيە خۇتان
بخەنە نارەھەتتىيەۋە و گرنگى بە پىاۋىكى بەدبەختى ۋەك
من بدەن و ئەژنۇكانى خۇتان لە پاى ھىچ پىس بكەن؟"
"بەلام ئاستافى ئىقانوۋىچ... من... مەبەستم ھىچ نەبوو...
تەنھا پىم وا بوو ئەگەر بەباشى بۆى بگەرىين، رەنگە لە

شۈبھىلىك ئۇمۇر ئورۇندا بىدۇزىنەۋە.

”ئۇمۇ! تەنھا يەك خولەك گۈيىم بۇ رادىيە، ئىمىلىيان!“

”جى، ئاستافى ئىقانىچ؟“

”ئايى ھەر بەرپاست، تۇ زۇر بەسادىيى ئۇ پانتۇلانەت
ۋەك دىزىكى چەپەل نەدىۋە و ئىستاش ئا بەم شىۋەيە
خىزمەتم دەكەيت، لەبەر ئۇۋەي نان و نەمەكت كىردۇم.“

”تا ئۇ رادىيە لىيى توۋرە بووم، گەۋرەم“ كاتىك
ئەمىنى لەسەر چۆكەكانى كەۋتوۋە و ژىر تەختەخەۋەكە
ئەگەرېت بۇ شىتېك، كە خۇشى لىيى يەقىنە لەو شۈبھىلىك
نىيە.

”نەخىر ئاستافى ئىقانىچ.“

بۇ ماۋەيەكى زۇر بە پاكشاۋى لەژىر تەختەخەۋەكەدا
پاكشاۋو. لەپەر لەسەر ئەژنۇكانى لەژىر تەختەخەۋەكە
ھاتە دەرى و لە بەردەمدا پاۋەستا... تەننەت ئىستاش
ئۇ ساتەم ھەر لە بەرچاۋدايە، ئەللى ئىستا پروۋى داۋە...
پروخسارى بە شىۋەيەكى ترسناك زەرد ھەلگەپاۋو،
بە شىۋەيەك، كاتىك مۇۋىك ھەست بە تاۋان بىكات لە
ناخى خۇيدا.

به دهنگیکي تاساو و له‌رزوکه‌وه پیی وتم:

"ئا، ئاساتافی ئیقانچ، من پانتۆله‌کانی تۆم نه‌بردووه."
 هه‌موو جه‌سته‌ی وه‌ک شه‌قشه‌قه ده‌له‌رزی، ده‌ستی
 له‌سه‌ر سنکی دانابوو، ئه‌م به‌راستی دیمه‌نه‌ منی ترساند
 ته‌نانه‌ت نه‌متوانی له‌ شوینی خۆمدا، که له‌ نزیک
 په‌نجه‌ره‌که‌وه دانیشتیبووم، جووله‌ بکه‌م.

به‌لن، وه‌لامم دایه‌وه:

"زۆر باشه ئیمیلیان، با واز له‌و باسه‌ به‌ئین، من
 داوای لیبووردنت لئ ده‌که‌م، تکایه‌ بمبووره‌ ئه‌گه‌ر به
 شینوه‌یه‌کی گه‌وجانه‌ په‌نجه‌ی تۆمه‌تم ئا‌راستی تۆ کرد.
 "نه‌فره‌ت له‌ پانتۆل. ئیمه‌ به‌ ونبوونی ئه‌و پانتۆلانه
 نامرین. سوپاس بۆ خودا، ه‌یشتا ده‌سته‌کانمان له‌کار
 نه‌که‌وتووه، پێویستی‌شمان به‌وه‌ نییه‌ ده‌ست له‌ که‌س
 پان بکه‌ینه‌وه، ئه‌توانین به‌رده‌وام بین له‌ ژيانکردن و به
 ئاره‌قه‌ی ناوچه‌وانمان ڕۆژی خۆمان په‌یدا بکه‌ین..."

ئیمیلیان له‌ به‌رده‌مدا به‌پێوه‌ ڤاوه‌ستابوو، بۆ
 ماوه‌یه‌ک گویی بۆ شل کردبووم، پاشان دانیش، ته‌واوی
 ئه‌و ئیواره‌یه‌ له‌ شوینی خۆی جووله‌ی نه‌کرد، ڕێک

له په یکه رینکی بڼگیانی ده کرد، له ناو خویدا روچووبوو. کاتیک چوومه سهر جینگه که، راکشام بو ئه وهی بڅه وم، ئه و هیشتا ش ههر له هه مان شوینی خوی دانیشتبوو. سهر له به یانی که به ئاگا هاتم، ته ماشام کرد ئیمیلیان له سهر زه وییه که به رووتی خه وی لی که وتبوو، ته نها پالتو که ی له خوی ئالاندبوو، له سهر مادا خوی له ناویدا گرمو له کردبوو. هه ستم کرد ئه و به دبخته هینده به قوولی ههستی به ئازاری ویژدان کردبوو، که زاتی ئه وهی نه کردبوو بچیته سهر تهخته خه وه که ی بنویت.

به لی، که وره م، له دوا ی ئه و پرژه وه، به شیوه یه کی زور ترسناک خو شه ویستیم بو ئه و پیاوه نه ما، ته نانه ت من پرژانی سهره تاش ههر خو شم نه ده ویست. زور رقم لینی ده بو وه. وا هه ستم نه کرد بو نمونه، که کوپی خو م دزی لی کردووم. به راستی وا هه ستم نه کرد کوپی خو م ئازاری رو حی داوم و هه ستیکی کوشنده ی پی به خشیوم. به خو م ئه وت: ئاخ، ئیمیلیان، ئیمیلیان!

به لام که وره ی به ریز، ئه زانی ئیمیلیان چیی کرد؟

بو ماوه ی دوو هه وتووی ته واو سهری له مه یخواردنه وه هه لته گرت، به یانی نه چووه ده ره وه، هه تا شه و ده که رایه وه وهک ئالوده بوویه ک خه ریکی مه یخواردنه وه بوو. له ماوه ی ئه و دوو هه وتوو ده دا،

وشه يه كيش چيه له زارى دهر نه هات. هه ستم نه كرد
 نازاريك روحى ويران دهكات. نه يخورده وه، بو نه وهى بير
 و هوشى خوى بيناكا بكات و له نازاره كانى خويدها نقوم
 ببیت. له كوتاييدا نيميليان دهستى له خواردنه وه هه لگرت.
 هه ستم كرد هه رچى پى بوو، له مه يخورده وه دا به فيروى
 داوه و هيچى به دهسته وه نه ماوه تا قودكاي تری پى
 بكریت... ئا بهم شيويه بوو. بيرمه له نزيك په نجه ره كه
 دانىشتبوو. له بيرمه بهو شيويه به بیدهنگى نزيكى سى
 دانه روژى ته واو لهو شوينه دا دانىشتبوو بى نه وهى
 قسه يه كى له زار بيته دهرئ؛ به لام له ناكاو بينيم دهگريا؛
 له ويدها دانىشتبوو دهگريا، به لام چ گريانينكا! چاوه كانى
 نه توت كانيه، گه ورهم، ته نانه هه ستم كرد كه خوشى
 هه ست به وه ناكات، كه فرميسك له چاوه كانيه وه وهك
 ليزمه باران تنوكتنوك دهكه ونه خواره وه. به شيويه كى
 زور كه ساس دهگريا.

ئای چهند دلهره ژينه و نازار به خشه گه ورهم، بينينى
 گريانى پياوينكى به ته مه ن، بيهينه به رچاوى خوتان،
 پياوينكى به ته مه نى وهك ئيميليان، له ناو خهم و نازاردا بهو
 شيويه به كول بگري و فرميسك له چاوه كزه كانى بيته
 خواره وه.

"کیشته چییه ئیمیلیان؟"

له نووکی پییه وه ههتا توفه سه ری تهوای جهسته ی وهک شه قشه قه ده له رزی. له دوای ئه و روزه وه که پانتوله کان دیار نه مابوون، یهک وشهش چییه له زارم ده ر نه هاتبوو به رامبه ری.

وتی:

"هیچ نییه... ئاستافی ئیفانیچ."

"بیقه زاییت، ئیمیلیان! نایه ویت ناوا له خوت بکهیت، ئه وه ی رۆشت، رۆشت. پیاوی باش، هینده له دلی مه گره!"

زور ههستم به په ژاره ده کرد به رامبه ری.

"ته نیا ئه وه یه... هه ز ده کهم شتیک بکه م... ئاستافی

ئیفانیچ... پیم خوشه کاریک بکه م"

"به لام چ جو ره کاریک، ئیمیلیان؟"

"هیچ جیاوازییه کی بۆ من نییه... گرنگ نییه چ جو ره

کاریک بیت، ته نها ئه مه ویت کاریکم هه بیت، هه ر وهک چون

پیشتر هه مبوو چووم بۆ لای خاوه ن کاره که ی پیشووم،

داوام لی کرد. جوان نییه بۆ من به م شیوه یه بیم به

بارگرانی به سه رته وه، ئاستافی ئیفانو فیچ، ئه گه ر کاریکم

ده ست بکه ویت... ئه وه هه موو شتیکت بۆ ده گێرمه وه...

"ته نانه ت نرخ ی ئه و خوارد نه شی که پیت به خشیوم..."

"به سیکه ئیمیلیان، به س! ئه م قسه هه لیتوپه لیتانه چییه

دهيانلئيت؟ گريمان با وای دابننين تو گوناھيکيشت نهنجام داوه؛ زور باشه، چيتر هه موو شت کوتاييي پئ هاتووه! نه وهی رابرد، رابرد، هاوړی کيان! تکايه با چيتر باسی نه و بابته نه کهين. هه وهک پيشوو، چون بهيه که وه نه ژياین، با بژين. هه و ايزانه هيچ رووی نه داوه!

”نه خير ئاستافی ئيفانيچ... رهنکه تو تا ئيستاش نه و بابته هه له ميشکدا بيت... بهرامبهه به من، اينم يه قينه هه ر پيت وایه من پانتوله کانی تو دزيوه... به لام من پانتوله کانی تو نه دزيوه.“

”زور باشه، ئيميليان تو راست ده کهيت. رينک که وتين تکايه نه و بابته له بير خوت به ره وه، چونکه من له بير خوم برده وه!“

”نه خير، ئاستافی ئيفانيچ... تازه من ناتوانم له لای تو بژيم... نه بيت بمبووريت، ئاستافی ئيفانيچ.“

پيم وت:

”بئ به لا بيت، ئيميليان، چ که سيک لينه بينزاري کردوويت، يان هه ولی داوه له م ماله ده رت بکات؟ ئايا من کاری له م شيوه يه م کردووه بهرامبهه رت؟“

”نا... بؤ من جوان نيه چيتر له م زياتر ميوانداريه که ت

خراپ به کار بهيتم، ئاستافی ئيفانيچ؛ باشتهه برؤم.

بينيم هه به راستی له شويني خوی هه ستايه وه و پالتوکه ی يا به شانیا... ههستی به گوناخ ده کرد، يابووی

لە كەللەي بېروات، ھەروەھا شتەكانى كۆ كىردەو. بەلام بۇ كۆي دەبۇيت، ئىمىليان؟ بۇ تۈزىك بىر ناكەيتەو، ئاخىر چ شۈيىنىك ھەيە تۇ بۇي بچىت؟
 نا... ئاستافى ئىفانىچ، باشترە بۇ من بېرۇم، ھەول مەدە بەرم پى بگريت، بە خوداتان ئەسپىترم، ئاستافى ئىفانىچ... لەپر لە پىرمەي گريانى دا و ھۇنھون فرمىسك بە چاۋەكانىدا جۇگەلەي بەست... "وا باشترە ئاستافى ئىفانىچ، چونكە من ئەزانم تۇ زۆر ھەلسوكەوتت لەگەل من گۆرۈاۋە، ئەو ئاستافىيەي جاران نيت، كە پىشتىر بوويت."

وتم:

"بۇ وا گومان دەبەيت، كە من گۆرۈاۋم و ۋەك پىشتىر نىم؟ بېروات بىت، من نەگۆرۈاۋم، ھەر ۋەك پىشتىرم. ئەو تۇيت گۆرۈاۋيت، ۋەك مىندالىكى گەمژە ھەلسوكەوت دەكەيت. دلىيا بە ئەگەر بېرۇيت بەتەنھا بژىت، لەناۋ دەچىت، ئىمىليان."

"نا، ئاستافى ئىفانىچ... تۇ بەم دوايىيانە، پىش، ئەۋەي لە مال دەر بچىت، دەرگاي سىندوقەكەت كلۇم دەكەيت. كاتىكىش ئەمە ئەبىنم، ئاستافى ئىفانىچ، ھەردوو چاۋم پىر دەبىت لە فرمىسك... چونكە ئەزانم چىتر تۇ ھىچ مىمانەيەكت بە مىن نەماۋە لەم مالاۋا... بۇيە تكات لى

ئەكەم، بى لە رۇشتىم مەگرە، چونكە ئەمە باشترە بۇ
 ھەردووكمان، ئاستافى ئىقانىچ، داواى بەخشىنت لى دەكەم،
 ئەگەر لەم ماوھىيەى بەيەكەوہ ژياوين، نازارم دابىت يان
 بووبىتم بە ئەرک بەسەرتەوہ.

بەلى، ئا بەم شىوہىيە ئىمىليان مالەكەى بەجى
 ھىشت، گەورەم. رۇژنىك چاوەروانم کرد، رۇژىكى
 تریش... بە خۆم و ت: رەنگە ئەم ئىوارەيە بگەریتەوہ...
 بەلام نەگەراییەوہ. رۇژى سىيەمیش تىپەرى و ئەو ھەر
 نەگەراییەوہ. ترسام، نىگەرانى سەرتاپای بىر و ھوشمى
 گرتەوہ. تەنانت وام لى ھاتبوو نە نانم بۇ ئەخورا، نە
 ئاوم بۇ ئەخورايەوہ، تەواوى شەوہكانىش لەسەر جىگەكەم
 رادەكشام، بەلام خەویش لە چاوەكانم تۇرابوون. ئەو
 پياوہ بەتەواوى لە پەلوپۇى خستبووم! رۇژى چوارەم
 دەستم کرد بە گەران بەشوينىدا. مەيخانە نەما سەرى
 پيا نەكەم، بەو ھىوايەى لە يەكىك لەو مەيخانانەدا
 بیدۆزمەوہ. ھەركەسىكم بەرچاو بگەوتبا، سوراغى
 ئىمىليانم لى دەکرد. كەس نەما پرسىياری لى نەكەم! بەلام
 ئىمىليان لە ھىچ شوينىك نە دەنگى ھەبوو نە رەنگ، وەك
 ئەوہى زەوى قوتى دابىت.

بە خۆم و ت:

رەنگە لە شوينىك بەسەرخۆشى كەوتبىت و كيانى

سپاردبیت هەر وهک سهگیک چون له ژیر په رژیئیدا
 لیزه ولهوی له تینویتی و برسیتیدا گیان دهسپیریت...
 به جهستهیهکی تیکشکاو و نیوه مردوو، بی هیوا
 دهگه رامه وه بو ماله وه. بریارم ددها سه ره له بهیانی رۆژی
 دواتریش خۆم ناماده بکه م و جاریکی تریش به شوینیدا
 بکه ریم، بهو هیوایه ی بیدۆزمه وه... نه فره تم له خۆم نه کرد
 که هیشتم نه م که مژه یه به پپی وستی خۆی له م ماله دهر
 بجیت. به لام نزیکی چیشته نگاوی رۆژی پینجه م "که ئه و
 رۆژه رۆژی جه ژن" بوو. گویم له جیره جیری دهرگا که
 بوو... به لام کی بینم له ئیمیلیان زیاتر! به لام له ژیر چ
 بارو دۆخیکدا! پروو خساری به شیوه یه کی ترسناک شین
 هه لگه رابوو، قژی ئالۆزکاو و خۆلاوی بوو. وهک ئه وهی
 له سه ره شه قامه کان نوستبیت؛ هینده لاواز بوو، شیوه ی
 دارحه یزه رانی گرتبوو.

"پالتاوه شر و هه ژاران هکه ی له بهری خۆی دا که ند،
 چوو له سه ره سندوقه که م دانیشت و به شیوه یه ک، که
 هه ستم به زه لیلی ده کرد له پروو خساریدا، که وته پروانین
 لیم. به لی گه وره م، زۆر دلم خۆش بوو به گه رانه وهی،
 به لام لیشتان ناشارمه وه، که له ناخیشه وه هه ستم به
 ئازاریکی زۆر ده کرد، ئه توت دلم له سینهم دهر ده هینن.
 ئه زانی گه وره م، ئه گه ر من وهک ئه و به دبه ختم لی
 به سه ره بهاتایه، ئه وه وهک سه گیک له سووچیکدا بۆخۆم

کزۆلەم دەکرد تا بۆخۆم ئەتۆپیم و ھەرگیزیش ئامادە
نەدەبووم بگەڕیمەو ە بۆ شوینیک، کە پیشتر بەجیم
هیشتیت... بەلام ئیمیلیان چوونکە هیندە مروفئیکی سادە
بوو، گەڕایەو...

بە شتوێهێکی سروشتی زۆر سەختە بۆ مروف، کە
پیرەپیاوێک ببینیت لە وەها بارودۆخێکدا. دەستم کرد بە
لاواندەوێ و ەولم دا بە ەەر ڕێگەێهێک بیت، ئاسوودە
بکەم.

بەلێ، پێم وت:

"ئیمیلیان، کاریکی باشت کرد گەڕایتەو، زۆر
خۆشحالت کردم. ئەگەر توزیکی تر درەنگ بکەوتیتایە،
ئەو ەمنت لێرە نەدەبینی، چونکە خۆم ئامادە کردبوو
سەرلەنوێ لەشوینت بگەڕیم. ئەێ بەراست، برسیت نییە؟
هیچت خواردوو؟"
"نام خواردوو، ئاستافی ئیقانیچ."

گومانم کرد لەوێ نانی خواردبیت. بۆیە پێم وت:

"بەراست، نانت خواردوو؟ گوی بگرە ەاوێ گیان...
ەندیک شۆربای کەلەرمی دوینی ماو، خواردنێکی خراپ
نییە، ەندیک گوشتیشی تێدایە... بگرە ەاوێ گیان،

نہمہش ہندیڪ نان و توزيڪ پياز... فہرموو دہست بکہ
 بہ خواردنی، با توزيڪ ہیز بیتیتہوہ بہہرتدا۔“
 نہزانی کہورہم، کاتنيڪ خواردنہکہم خستہ بہردہستی،
 ہیندہ بہ تامہزرؤییہوہ ئہو خواردنہی ئہخوارد...
 یہکسہر پہیم بہوہ برد، کہ پندہچوو ماوہی ئہو سنی
 روژہی پیشوو، دہمی لہ خواردنہوہ نہدابیت و لہ برسا
 خہریڪ بووہ ہمریت... ئہم بیزووکردنہم لینم بینی، بؤم
 دہر کہوت برسیتی پالی بہم کلؤلہوہ ناوہ بکہریتہوہ
 بو لام، کہ دہمبینی، زور زگم بہ حالی دہسووتا، بریارم
 دا دہستہجی بچم بو دوکانی مہیفروشیہکہی نزیکمان
 و ہہندیڪ قؤدگای بو بہینم و ہہرچؤنيڪ بیت، توزيڪ
 ژیانی تی بہگہرینمہوہ و دواى ئہوہش، ناشتی دہکہمہوہ...
 پیشی نہلیم ہیچ شتيڪم لہ دلدا نہماوہ بہرامبہری، بہم
 شیوہیہ چووم قؤدکام ہینا۔

وتم:

”بگرہ ئیمیلیان، وەرہ با بہخؤشی یہکہوہ پیکہکانمان
 ہلادہین، بہخؤشی جہژنہوہ... وەرہ با بخؤینہوہ... ئہمہ
 سہرلہنوی شادیت بو ئہہینیت، ہاورپی گیان!“

ئاگام لی بوو چلیسانہ دہستی برد بو پەرداخہکہ
 و ویستی پەرداخہکہم لی نزیک بکاتہوہ، بو ئہوہی
 پیکینکی بو تیبکہم... پیکینکم بو تیکرد، وام گومان برد،

ھەر پىنكە قۇدكاكەم بۇ تىكرد، يەكسەر ئەينىت بە
 سەريەو و قەترەى لى ئەبرىت. بەلام زۆر سەير بوو،
 پەرداخەكەى بەرز كردهو و نزيكى لىوہكانى كردهو
 و دوودل ديار بوو لەوہى بىخواتەوہ يان نەيخواتەوہ!
 دەستبەجى پەرداخەكەى لەسەر ميزەكە دانايەوہ، بى
 ئەوہى بىخواتەوہ و بەپەلە دەستيشى كىشايەوہ دواوہ
 "چى بوو ئىمىليان، بۇ ناخۆيتەوہ؟"
 "نا، ئاستافى ئىفانىچ... شتى وا ناكەم."
 "ناخۆيتەوہ"

"ئاخر... من، ئاستافى ئىفانىچ، پىم وا بىت... چىتر
 ناخۆمەوہ... ئاستافى ئىفانىچ."
 "ئەمە شتىكى زۆر باشە كە برىارت داوہ نەخۆيتەوہ،
 ئىمىليان... بەلام لەوہ تىنەگەيشتم، كە ئايا ئەتەويت بۇ
 ھەمىشە نەخۆيتەوہ يان ھەر ئەمرۆ؟"

ئىمىليان بىدەنگ بوو و وەلامى نەدامەوہ. ھەر دواى
 تۈزىك، بەوردى تەماشام كرد، بىنيم سەرى خستە ناو
 ھەردوو دەستىەوہ، منىش لىم پرسى:

"ھەست ئەكەم دۆخت زۆر باش نەبىت ئىمىليان؟ ئايا
 نەخۆشيت؟"

"بەلى... ئاستافى ئىفانوڧىچ، ھەست ناكەم باش بىم، من

نه خوشم.

هاوکاریم کرد بو نه وهی بیخه مه سهر ته خته خه وه که ی
و که میک پشوو بدات. بینیم، نه و داماوه به راستی بوو،
دوخی ته ندروستی بینه ندازه خراپ بوو، سهری نه توت
ته نووره نه سووتیت، ته واوی جه سته شی نه لهرزی، تایه کی
زور ترسناکی هه بوو. ته واوی نه و روزه له پالیه وه دانیشتم.
سه ره نیواره ته ماشایم کرد، ته ندروستی له پینستر زور
خراپتر بووه. هه ندیک شه رابی که فاس و توزیک که ره
و هه ندیک پیاز له گه ل هه ندیک ورده ناندا تیکه لم کرد و
ژه مه خوراکیکم لی دروست کرد.

پنم وت:

"فهرموو ئیمیلیان، هه ندیک خوراک بخو؛ به لکوو
ته ندروستیت باشتتر بیت!"

به لام نه و ته نها سهری ناپازیبوونی بو جوولاندم و
وتی:

"نا، ئاستافی ئیقانیچ، نه مرق دلم هیچ نابات، نانم بو
ناخوریته."

هه ستام چام بو ئاماده کرد. نه و پیریژنه داماوه شم
خستبووه ناپه هه تیه کی زوره وه، ئاخر نه و به دبه خته

خوشى تەندروستى باش نەبوو، مەبەستم خاۋدەنمالەكەم
 بوو، ئەۋەى بەشىك لە ژوورەكەى بەكرى پى دابووم.
 بەلام ئىمىليان، تەننەت چايەكشى قبول نەكرد.
 دۇخى باش نەبوو، لەۋە دەترسام زور لەمە
 خراپترىشى لى بىت.

بۆژى سىيەم تىپەرى، ئىمىليان بارودۇخى ھەر بەردە
 خراپى دەپۇشت. بىريارم دا بچم پزىشكىكى بۇ بەينم،
 تا تەماشايەكى بارودۇخە نالەبارەكەى ئىمىليان بكات.
 پزىشكىكى ناسياوم ھەبوو بە ناۋى (كۆستۇپراڭۇڭ)، ئەۋ
 كاتانەى كە ھىشتا لە دوايىن شۈينى كاركرىدەم دەژيام
 چارەسەرى دەكرىد. پزىشكەكە ھات، پشكىنى بۇ ھاۋرى
 ھەژارەكەم كرىد و تەنيا وتى:

”ئەم نەخۇشە تەندروستى زور خراپە... من ناتوانم
 ھىچى بۇ بگەم، پىۋىستىش ناكات دووبارە بنىزىتەۋە
 بەشۈينىدەم، چونكە ئەم نەخۇشە لىبۇتەۋە، ھىچ ئومىدىكى
 دلخۇشكەر نىيە بۇ ئەۋەى بەزىندوۋىيى بىمىنىتەۋە... بەلام
 بە ھەرحال، ئەتوانىت ھەندىك دەرمانى پى بدەين، ئەۋىش
 بەپىنى ئەۋەى خۇم بۆى دەنوسم.“

بەلى، لە راستىدا من ئەۋ دەرمانەى پزىشكەكەى
 ناسياوم بۇ ئىمىليانى نووسى، ھەر پىم نەدا. چونكە زانىم

پزیشکه که تهنه له بهر دلی من ئەو دەرمانانەى نووسى،
چونکه خوشى ئەيزانى هېچ سوودىكى نيه.

له کاتیکدا پوژى پینجەم هات. ئیمیلیان له بەردەمما
پاکشابوو، دواھەناسەکانى خۆى لەم ژيانەدا ئەدا،
گەورەم. من له نزیك پەنجەرەكەوه دانیشتبووم، هەندىك
كارى دروومانیم هەبوو، خۆم بەووه خەرىك كردهبوو.
پیرەژنەكەى خاوەنمالیشم ئاگردانەكەى گې دەدا.
هەرسىكمان بێدەنگ بووین.

دلم له ئازارى بىنىنى ئیمیلیان لەو بارودۆخە بێهەوايه
ئەكولا. هەرچەند ئەو جەستە وشكەلەيم ئەبىنى، وام وێنا
دەکرد كۆپى خۆمە و خەرىكە لەدەستى ئەدەم. ئەمزانی
تەواوى ئەو كاتە ئیمیلیان چاوى لە چاوهكانم بربووو:
تیبىنى ئەوهم كرد، ئەیهوئ شتىكم لا بدركىنىت، بەلام بە
پروى خۆیدا ناهىنىت، من هەر لەسەرەتای ئەو پوژەوه
كە گەرايهوه، هەستم بە چاوهكانى كردهبوو، كە ئەیهوئ
شتىكم لا بدركىنىت. بەلام هەستم ئەكرد ناویریت ئەو
شتم پى بليت. له كۆتاییدا تەماشام كرد، بىنىم چاوهكانى
لەسەر من ناترووكىنىت. بەلام كاتىك چاوهكانى هاتە
ئاستى چاوهكانى من، پاستەوخو چاوهكانى خۆى له
خوارهوه بېرى.

"ئاستافی ئیقانیچ!"

"بەلى، ئيمیلیان؟"

"ئایا ئەگەر ئەم پالتویەى من بېرىت بۇ بازاری
کۆنەكە، بە برۆای تو چەندیک دەکات، ئاستافی ئیقانیچ؟"
بەلى، پیم وت:

"لە راستیدا زور دلتیا نیم، ئیمیلیان، بەلام رینی
تیدەچیت نزیکەى سى رۆبلیک بکات."

ئەمەم تەنها لەبەر دلى ئیمیلیان وت، بۇ ئەوەى ئەم
بوونەوەرە دلسافە بەو قسەیه ئاسوودە بکەم؛ لە راستیدا
ئەگەر ئەم پالتۆ شرەم بېردایەتە بازار، هەر باسى
فروشتنیشیم نەکردایە و خەلکى بە دەستمەوہ بیانینایە،
تیر پیم پیدەکەنین، جا وەرە ئەگەر بەاتایە بمویستایە
شتیکى ئاوا بیکەلک و شرەیهکی درۆای ئاوام بفروشتایە.
ئیمیلیان کەوتەوہ قسەکردن وتی:

"بەلام من پیم وایە توزیک زیاتریشى پى بدەن،
ئاستافی ئیقانیچ، چونکە ئەو قوماشەى ئەم پالتویەى لى
دروست کراوہ، قوماشى کەتانە، ئیتر چون خەلک حەز
ناکات زیاتر لە سى رۆبلیشى پى بدات؟"

وتم:

"نازانم ئیمیلیان. بەلام ئەگەر بەراستى بتهویت
بىفروشیت، ئەو کاتە بەدلتیاییەوہ ئەبیت لە سەرەتادا

داواى نرخیكى زیاتر بکهیت.

ئیمیلیان بۆ ساتیک بیدهنگ بوو. پاشان جاریکی تر بانگی کردمهوه:

"ئاستافی ئیقانوفیچ!"

"بهلى، ئیمیلیان؟"

"کاتیک مردم، پتویسته لهسهرت ئەم پالتویه بفرۆشیت؛ پتویست ناکات بهم پالتویهوه دفن بکریم. من ئەتوانم بى ئەم پالتویهش دریزه به ژيانى ئەولام بدهم... ئەم پالتویه نرخیكى هەر ههیه بۆ خۆى... رهنگه سوودیكى بۆ تو ههبيت و شتیكت لى دهست بکهویت.

ئەزانى گهورهم، کاتیک گوئیستی قسهکانى ئەو ئیمیلیانه بهدبخته بووم، دلم له خهفته خهريک بوو له سینهم ئەهاته دهرهوه، پرواتان بیت، نازانم چۆن ئەو ههسته ئازاراوپیتهان وهک خۆى بۆ روون بکهمهوه. کاتیک ترسى مردنم له چاوهکانیدا ئەبینى، وهخت بوو ئاگرم تى بهر دهبوو. دووباره ههمومان بۆ چهند ساتیک بیدهنگ بووینهوه. بیدهنگییهكى سامناک بوو، نزیكهى کاترمیزیک بهم شیویه تیپهړى. دووباره تهماشای ئیمیلیانم کردهوه، بینیم ئەویش چاوى تى بریوم، دووباره کاتیک چاوهکانى کهوتهوه سهر چاوهکانم، یهکسهه چاوهکانى خۆى لابرد.

پتیم وت:

"حهزت له ئاوى سارد نییه، بۆت بهیتم؟"

“بەلى، ئاستافى ئىقانىچ، كەمىك ئاوم بدەرى، با
بيخۇمەوہ... خودا پاداشتت بداتەوہ...”

“ئىمىليان، مەيلىت لە ھىچ شتىكى دى نىيە بۇت بەينىم؟”
“نا، ئاستافى ئىقانىچ، ھىچ شتىكى ترم ناويت... بەلام...
من...”

“بەلام تۇ چى، ئىمىليان؟”

“تۇ ئەوہ دەزانىت...”

“ئەتەويت بلىى چى، ئىمىليان؟”

“پانتولەكان... ئەزانىت... ئەوہ من بووم كە بردمن،
ئاستافى ئىقانىچ...”

“زۆر باشە ئىمىليان... خودا بتبەخشىت، ئەى پياوى
ھەزار. چ پياويكى ھەزارىت تۇ، ئىمىليان! بۇخۇت بە
ئاسوودەيى و دەروونىكى ئارامەوہ بخەوہ...”

ئەزانى، گەورەم من لەو كاتەدا پرووى خۇم وەرگىرا
بەودىودا، لەبەر ئەوہى گەرووم پېر بوو لە گريان و
چاوەكانىشم پېر بىوون لە فرمىسك، ھەر پرووم كرد
بەودىودا، لە پېرمەى گريانم دا و فرمىسك لە چاوەكانمدا
جۇگەلەيان بەست. ئاخىر نەمدەويست ئىمىليان لە
دواساتەكانى ژيانىدا من بەو شىۋەيە بىيىتت.

“ئاستافى ئىقانىچ...!”

بہم شیوہیہ بانگی کردم. تہ ماشام کرد. لہ چاوہ کانیدا
نہوہم نہ بینی، کہ ناره زووی دہ کرد ہندی شتی زیاترم
پی بلنت، ہولی دا تا لہ شوینی خوی راست بیتہوہ،
بہ ناستہم لیوہکانی دہجوولاند... رہنگی سوور ہلگہ را
و تہ ماشای کردم... لہ ناکاو بینیم وردہوردہ رہنگی زہرد
ہلدہ گہرا! لہو ساتھ دا یہک ہناسہی قوولی ہلمڑی
بہ لام نہی توانی بیداتہوہ و سہری بہ لادا ہات و گیانی
سپارد و بز ناستانہی خودا گہرایہوہ...